

Németh István Péter

Füredi szonettek

(Szabó Lőrinc szellemének)

I.

Az ég kék-aranya még csupáncsak ön.
Hajladozott téli szelekben
a nyír. A nád is ide-oda libbent
monoton akárha metronóm.

Ég alatt. Vizen. És föld fölött.
Hát minden? De minden ily' örök?
Legyetek lázasabbak már, vérkörök!
Egy hattyúnak kenyeret én is félbetörök.

Nehéz pára függönyzi Tihanyt.
Varjak rakják fészüküket a Gyönyörde
fáira. Éhes sirálycsapat sikong

piros kövekről föl-le, föl-le, föl-le.
Hármas hullámokat mintha valaki pont'
egy mesebéli szív ütemére göngyölne...

II.

Madártermő fának hittem ifjukoromban,
holott hozzám vénülve látom most: platán,
s csupaszabb aligha lehetne jobban
március elején koradélután.

Bakonyi szél nyúzza le háncsát?
Bőrét! - már ha ruhája volt a lomb tavaly.
Hiába kérnéd a viharokat, ne bántsák,
akárha karja szakad róla a gally.

- Pöre itt bent az én mellkasom is, Jóbarát,
s nincs kívüled más égen-földön
honnan várnám a cinkék első dalát.

Tihany echója sem felel, csak önnön
szívhangjaim orvosi műszerről hallgatom.
Nyugodt vagytok. Háborog künt a Balaton.

III.

A reggel néked új képet napra nap kirak.
Mólónál éjszakázott ma itt
néhány munkás hajó és mázsás horgonyaik
alig rángtak a szélben, rajtuk szürke iszap

száradt a mélyből, melyben alhattak halak,
kiknek reményed ébren várja már álmait.
Szinte e kórház kertjében véled is lakik
biztosabb falatért vadrucacsapat.

Nem szégyenít, biztat csak az első virágba
borult kis keserűmandula-fácska;
beteljesíts minden játszi oxymoront,

Te, Fiú: a TÉL-ből a LÉT-re kijuss
már, hiszen születésed hava ez, március,
s bár nem öröm-, de az ég mind langyabb könnyet ont.

IV.

Nem jutottam le igazán e partra soha,
szinte egész tanévben tél volt.
Költői túlzás? És az ónos égbolt.
Innen szállt föl a faluba pár sirály s ruca.

Nem a tó, vissza ezer irkafödél kéklík,
meg mintha éltem is volna egyszer egy
tanári robotban loholó évtizedet,
érve azért esténte könyvek csöndjéig.

A sétányról velem így tündérkedik
Tihany; kettős tornya közelre, hol távolra
kerül - szembe derengő hegy ugyanott pedig.

Azt látták előttem: betegek s bölcsek voltak -
kiket már nem sietősen vittek kései
teljes létünket dicsérő hálás léptei.

V.

Alkonyatba alvadt vérerek
a Kiserdő mezítlén ágai.
Sétáit itt ne zavarjam, néhai
Dezső bátyának nem vittem versemet.

Zsuzsa néni mégis rokon-kezébe nyomta
füredi paksamétám valamikor
s az ősz költő-filosz azt írta a lapokra:
tényleg rokonszenves, mert idegen meteor

szivem. (Ide már nem dlizsánc hozta,
szívhalász híján is hajszolódott naponta:
szivem leginkább titoktalan palackposta.)

Fácska a kórterem-ablak alatt,
ipszilon-ága közé kel a Nap,
s mint aranyalma égre gurul, tovább halad...

VI.

Haját feléjük fésüli már egy fűz maga.
A fagy ellen be van még bugyolálva
Széchenyi, Deák, Eötvös, Blaha
Lujza... S alig moccan a lányka,

kinek gyík tévedt bokájára...
Rájuk csavart nylonzsák-éjszaka
minden mezítlén márvány akárha
egy tömegbaleset megannyi áldozata.

S szemünkbe fénylik a parti nyír kérge;
tán annál is elébb, hogy megszületté
neved betűit valaki, rég, belevéste.

S kikerics-szőnyeg terül a Balaton szélénél.
Meg se ijednél tán, térdedig most ha
őt ujjam szaladozna, és nem a gyikocska.

VII.

Hajdanában a Horváth-ház előtti
megállóba gördültek be a postakocsik:
ki Anna-bálra jó, feredőt vesz... s a többi
dáma közt költő, kék frakkban, nem unatkozik.

Mióta bitang bricska sincs, mind ritkább
hogyan odahagyná a bujdosást
s megálljon e parton csudálni Szindbád
diáklányt, ki jégtündéreként korcsolyáz.

1001 éjszaka ezüst hídjain is túl
szemében a színházrom 6 oszlopa,
s számlálja pulzusunk, ha hiába szapora.

Sirályfehér köpenyek közül indul
megint tovább hogy marasztalva eressze
gyógyítójának picinke aranykeresztje.

VIII.

Százszorszépek Tamás-hegyig. Abba se hagyták
kertjeikben virágzásuk a télen át.
S hogy kicsikét Celziusz fagypontra fölé kuszott -
mólónál nyílni kezdtek a krókuszok.

Gyöngyökbe zárt háladalt tátognak víz alatt
harcsa, sügér, ponty, kárász s mind a halak.
Szálldos rátok sorra egy cinke (ti, fák!); éger
nyír, fűz, hárs, platán -nyitnikék énekével.
Feketerigó csüng fényben, nem ám denevér
- AKROBAT, Ó! - fejest fenyőmag-falatért.
Hattyú a tóból meg szinte emberi
hangon karéjka kenyeret kér,
s míg fogadni kezemből is el meri,
dalával szépen csak az én torkom lesz teli.

IX.

Oly fényes és oly síma amott
a fölfele nyújtózó nyír hószín törzse;
hőkölő paripák nyakával tévesztem össze,
visel is szívforma billogot.

Mintha minden mindétig tartana -
így hitte mind valaha, "örök nyár van",
ki szívkeretezte bötűket sebzett párban.

Ám ő:- csak annyit: ANYA.

S a régi heg a fával azóta magasba nőtt,
a nyír sem ismerné meg a kis elkövetőt,
ki mit se törődve százszorszépekkel
legelső asszonyát szólongatta így egyszer.
S tán már nem is ámulna a fa senki fiún,
hogy amit írt, mára csupán epitáfium.

X.

Nem lassún. Ám legfőképpen: sem sietve.

Mikor e sétány fái közé lépsz

Tagore nyomába juthatsz épp. S

száz éve sincs, hogy erre járt India szentje.

Szemével volna jó ma látni.

Verset ezüst lapra rubintollal - azóta
csillag karcól úgy a tóra.

Jó nővéreként kísérek az allé fái.

Mindig más ugyanaz az égbolt,

mint ahogyan már láttad;

mások a lombok, s ugyanígy ingtak az ágak.

Mégis: eddigi életed is még kevés volt

jól megtanulnod azt, hogy

egyetlen fasonon hogyan kell áthaladnod.

XI.

Kétezertizenhat március nyolcadika.
Kórház közelében kibújt ibolyát szedett
Gyógyítómnak a kétéves kislia
s szobámba hozta a doktornő mind a hetet
- mert hét százból lett évnapi kis csokor,
pöttöm vázája meg BETALOC-os üvegecske.
Fehér ágyamból fejem felől "Illatozol,
Kedves!" - így becézem már este
hétszer négy az huszonnyolc szirmát,
és dupla annyi esztendőmmel - és egyenként,
s vígan kattintottam Napot: olvasólámpa-fényt,
hogy álmom vásznára írják
a sétányról alkony-lila árnyam éjszaka,
és véle kússzon utánam mindnek illata.

XII.

Szorongástól is volt csatagos rajtam az ing,
nem pedig csupán boldog szerelemben
pumpálta szívem az adrenalint
mint sebzett sirályé, akit rettent az ember.
Ha magam ágyra rogytam és
már-már aludtam volna kimerültségtől, de
közvetlen utána hogy ledőltem -
ritmuszavar ugrasztott föl, pitvarrebegés.
S ha most mégis álomba zuhanok,
régől építi füredi?, keszthelyi?, örsi?
(hát Balaton fölötti) új házunkat ott

a magasban, akárha Olimposzra, apám.
Derűnk felhőbárányait ősz puli őrzi,
s imént a tériszonyt úzta végleg el talán...

*(Balatonfüred, Szabadság utca 5. Honvéd Kórház.
2016. február 28. és március 9. között.)*